

TORONTÁL

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obilteva ucca 1. Telefon: 281 és 21

KEDD, 1930 FEBRUÁR 11
59. ÉVFOLYAM, 34. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Rómából jelentik: XI. Pius pápa vasárnap délelőtt különkihallgatáson fogadta Rodics Rafael beográdi érseket. (Avaja.)

Budapestről jelentik: Miss Hellasnak, Miss Európává történt választásakor a tavalyi Miss Európa, Eramér Pálné Simon Böske, táviratilag üdvözölte az új szépségkirálynőt és magához hívta vendégül Budapestre. Miss Hellas megköszönte az üdvözlést és értesítette Simon Böskét, hogy Nizzából hazajelét utaztában két napig Budapesten fog tartózkodni.

Párizsból jelentik: Chatily Sur Marne mellett egy gyorsvonat elkapott egy a síneken átmenő autót és annak hat utasát teljesen összemarcangolta. A katasztrófiát az okozta, hogy a sofőr a lebecsült sorompó dacára felhajtott a pályatestre.

Budapestről jelentik: A mentők vasárnap egy hét személyből álló munkáscsaládot szállítottak be a kórházba, amely husmérgezést kapott főt kolbásztól. A család legkisebb tagja egy éves. Állapotuk igen súlyos.

Berlinből jelentik: A horogkeresztesek tegnap nagy tüntetést rendeztek a berlini zsidók ellen. A tüntetést a rendőrség gummibotokkal verte szét és a tüntetők közül huszannyolcat letartóztatott.

Berlinből jelentik: Paul Lewy berlini képviselőtestületi tag vasárnap az ötödik emeleten lévő lakása ablakából kizuhant és szörnyethalt. A képviselő már régebbi idő óta beteg feküdt. Tegnap ápolója néhány percig egyedül hagyta és ezen idő alatt következett be a tragikus baleset.

Budapestről jelentik: A szezon legérdekesebb bálja lesz kétségtelenül az „Egy éj Szibériában” című bál, amelyet a hadifoglyok rendeznek. A bálon az orosz emigráció tagjai is részt vesznek, továbbá a most nemrégén hazatért foglyok és vörös-keresztes ápolók is.

SPORT HIREK

Wien. A nemzetközi ping-pong (asztali tennisz) versenyen az összes versenyszámok a magyarok között döltek el, akik minden számban győztek.

Beograd. Jugoszlávia—Obilte 1:0 (0:0). BSK—Jedinstvo 9:1 (4:0).

Noviszád. Vojvodina—Szako (Beograd) 2:2 (1:1).

Budapest. III. ker.—Budai 33-as 1:0 (1:0). Hungária—Nemzeti 3:0. Ujpest—Kossuth 16:1.

Debrecen BSE—Bocskay 2:2. Miskolc. Attila—BAK 5:0.

Alakulóban van a műemlékek megvédésének országos bizottsága

Beograd, febr. 10.

Vasárnap, egyes írók és tudósok régebbi kezdeményezésére konferencia ült egybe, amely az ország régi műemlékeinek a védelmét tűzte ki céljául.

Szerbia egyes részeiben, főleg a középkorban épített zárdák igen nagy száma feltűnő, amelyek valamennyien több-kevesebb művészi értéket reprezentálnak. Ezeknek a zárdáknak a tulnyomó része meglehetősen elhanyagolt állapotban van.

Egyesek teljesen összeomlottak és így szépségeik a művészet-történet számára már elvesztették jelentőségüket, másokat pedig restauráltak, helyrehoztak, de olyan avatatlan kézzel, hogy minden értékes művészeti sajtáságukat elpusztították.

A konferencia vasárnapi ülésén megvitatta, hogy milyen módon lehetne ezeket a műemlékeket megvédeni és erre a célra egy bizottságot is delegált, amely össze fogja állítani a munkaprogramját a műemlékeket megvédő országos bizottságnak.

A beográdi munkásmenhely ünnepi megnyitója tegnap folyt le.

Beograd, febr. 10.

Vasárnap délelőtt 11 órakor nyitották meg ünnepi keretek között az újonnan felépült férfi és női munkásmenhelyet és gyermek-otthont.

Az ünnepségen a király Öfelsége is képviseltette magát Szávity ezredessel, míg a beteg szociálpolitikai miniszter nevében Jeremity Dusán osztályfőnök jelent meg a házatvási ünnepségen. Beograd főváros képviselőtestületében Szavesity polgármester vett részt az ünnepélyen. Megjelentek a munkások és munkaadók szervezeteinek hivatalos kiküldöttei is.

Az összes népjóléti intézmények megbízottja, Protity Izidor, mondtatta az ünnepség egyházi részének lefolyása után az alkalmi beszédet.

Öfelsége a király — mondotta — a történelmi január 6-iki manifesztációjában azt jelentette ki, hogy az egész országban, minden vonalon új rendnek kell bevonulnia. Ez az épület is egyik jele annak a szociális gondoskodásnak, amely az egész országban mindenhol érezteti hatását. Öfelsége a király, a miniszterelnök január elseji gratulációjára a következő, mindenféle nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadott szavakat mondotta:

Királyságunk gazdasági fejlődése, munkássága kell, hogy olyan lendületet vegyen, hogy a jövőben ne legyen arra szükség, hogy népünk dolgozó karjai és ereje idegenbe vándoroljanak és ott keressenek munkát és kenyeret.

Zsivkovity Petár tábornok, mi-

niszterelnök ugyancsak ebben az újról üdvözlésben különösen hangsúlyozta, hogy

a munkáselem nálunk meg tudta őrizni magában az államellenes mozgalommal szemben való ellen-szenvét és erősen szocializmus elleni a fellegása.

Hangsúlyozta, hogy a szerb munkásságban erős nacionalista öntudat van kifejlődve.

Kiemelte beszédében a miniszterelnök, hogy modern és szociális törvényhozásunk mindent elkövet a munkásság érdekeinek — a közgazdasági élet ezen legfontosabb elemének — a védelmére.

Ennek a két, legmagasabb helyen elhangzott jelentős beszédnek az elvén épült föl ez az új intézmény is, amely disze az ország szociális érzékének. Az új férfi és női munkásmenhely és a gyermek-otthon a legszebb emberi elv megvalósítását: a szeretetet az elesettekkel szemben keltezte életre.

Ezután az új intézmény megalakulásának történelmi kialakulását ismertette, majd Pavicevity Luka, a munkáskamara titkára beszélt az intézmény hasznos voltáról és annak támogatására szólította föl az összes polgári intézményeket.

Jeremity Dusán osztályfőnök, a szociálpolitikai miniszter nevében mondtott néhány meleg szót az új intézmény megalakulásával kapcsolatban, majd hivatalosan megnyitottak jelentették ki az új otthont és megtekintették berendezését.

Kutjepov rejtélyes eltűnésének felderítésébe bekapcsolódott a berlini rendőrség.

Párizs, febr. 10.

Kutjepov tábornok titokzatos eltűnésével kapcsolatban, a francia rendőrség egy új nyomon indította meg a kutatást.

Kutjepov eltűnésének a napján egy új tanu látta, hogy egy nagy szürke autó, ment át a francia-belga hatá-

ron, amelyben két férfi között egy harmadik férfi ült, aki aludni látszott, mert kalapja le volt húzva mélyen az arcába, hogy nem lehetett felismerni, ki az illető. A rendőrség most ebben az irányban nyomoz.

Nagy eredményt várnak azonban a berlini rendőrség nyomozásától, amely talán világosságot fog deríteni

olyan kérdésekre, amelyek eddig még nem tisztázódtak.

Kitűnt ugyanis most, hogy Kutjepov eltűnése előtt egy hónappal Berlinben tárgyalt több emigrációs szerv hivatalos kiküldöttével és a szovjet ellen teendő lépésekben valamilyen pozitív megállapodásra jutottak.

Nagy a valószínűség, hogy ezen a tanácskozáson sikerült valahogyan egy Cseka-ügynöknek is részt venni és ez siettetta a tábornok tragikus eltűnését. A berlini rendőrség most azt igyekszik megállapítani, kikkel érkezett meg Kutjepov Berlinbe.

A tengeri leszerelési konferencián Anglia és az Unió Franciaország háta mögött megegyeztek egymással.

London, febr. 10.

Az angol-amerikai tengerészeti memorandum közzététele után nyilvánvalóvá vált, hogy a két angol-szász hatalom Franciaország háta mögött megegyezett egymással és

a francia politika szemben találja magát egységes frontban azokkal, akiket tulajdonképpen azt hitte, hogy ellenségei egymásnak. Így most már egészen bizonyos, hogy azok a francia remények, amelyek a kompromisszumos javaslat elfogadásához illettek, nem váltak be.

A francia közvélemény igen fel van háborodva Anglia és Amerika eljárásán és a lapok azt követelik, hogy a francia delegációt azonnal vissza kell hívni.

Bethlen február huszadika körül Párizsba utazik.

Budapest, febr. 10.

A keleti jóvátételi tárgyalások, a mint az eddigi jelekből megállapítható igen hosszú időre fog kinyúlni.

Éppen ezért Bethlen István gróf miniszterelnök, aki személyesen írja alá a megegyezések szövegét, valószínűleg február 20-ika körül utazik csak Párizsba.

Schober kancellár a békés atmoszférát akarja kiépíteni egész Középeurópában

Grác, febr. 10.

Schober kancellár vasárnap érkezett vissza olaszországi hivatalos utjáról Ausztriába. A kancellár hírlapírók előtt nyilatkozott utjáról kijelentve, hogy részletes programját csak később fogja kifejteni, de

azt már mondhatja, hogy utjának fő jelentősége abban áll, hogy békés megegyezést akart létesíteni Olaszországgal, ami teljes mértékben sikerült is.

A kancellár kijelentette, hogy ezt a békés atmoszférát az összes középeurópai államokkal szemben ki akarja Ausztria építeni.

Megalakult a Szokol bányási szövetsége. Kinevezték a vidéki Szokol egyesületek vezetését.

Becskerek, febr. 10.

A Szokol bányási szövetsége vasárnap tartotta utolsó közgyűlését Beslity Nikola elnöke alatt a Szokolházban, amelyben kimondták a régi Szokol-szervezet feloszlását és a likvidálás megejtésére kiküldötték Radicev Lázárt, Vladiv Milorádot és Cvetkov Milorádot. A bizottság feladata, hogy a régi Szokol vagyont átadja az új Szokol-törvény alapján alakult Szokol vitézi egyesületnek, amely ugyancsak vasárnap délelőtt, az előző üléssel folytatódólagosan tartotta alakuló közgyűlését.

Beslity Nikola ismertette a Szokol törvényt, amely a Szokol vitézi egyesület Öiensege Petár trónörökös legmagasabb védnöksége alá helyezte és kijelentette, hogy a Szokol egyesület életében beköszöntött változástól a Szokol eszméinek szélesebb körben való terjedését és a Szokol erősödését várja. Javaslatára elhatározta a közgyűlés, hogy a Szokol törvényért hódoló és köszönő táviratban üdvözli Öfelségét a királyt, a trónörökösöt, Zsivkovity Petár miniszterelnököt és a központi Szokol vezetését. Az elnök ezután felolvasta a bányási Szokol szövetség kinevezéséről szóló okmányt, mely szerint a szövetség elnöke Beslity Nikola mérnök, alelnöke Csordasity Juráj őrnagy, tornavezetője Pogacsnik Aloiz tornatanár és Bogdanovity Nevena, titkára Jovanovity Áca, a Narodna Banka főkönyvelője, pénztárnoka Petrovity Milován ny. pénzügyi tisztviselő és kulturszakosztályának elnöke Sztanojevity Milos főgimnáziumi tanár lett. Indítványára megalakították az egyes osztályokat, amelyek elnökévé a következőket választották: Pogacsnik Aloiz — technikai osztály, dr. Mátity Misa kórházi igazgató — egészségügyi osztály, Zsivánovity Brankó tanító — statisztikai osztály, dr. Mijajev Luka — jogi osztály, Sztankovity Misa — építészeti osztály, Nikolity Emil gyógyszerész — revíziós osztály.

Beslity Nikola indítványára kinevezték a helyi Szokol szervezetek vezetését és az egyes vidéki Szokol-egyesületek élére a következőket állították:

Vrsacra Glisity Vladimir alezredest, Belacrkvára Irovity Tóma főgimnáziumi igazgatót, Novakanjizsára dr. Matejin Szima orvost, Novibeceire Jovanovity Giga bankigazgatót, Kikindára Jaksity Sztóján lelkészt, Mokrinra Szilaski Vaszilije lelkészt, Csentrára Jovanovity Milorád tanítót, Bocsárra Katyanszki Milos lelkészt, Kláriára Jorgovity Ljubisa igazgató-tanítót, Gyálára Popov Sztovozár gazdálkodót, Banatszki-arangyelovácra Radin Bogoljub gazdálkodót, Krszturra Jugin Márkó lelkészt, Idjosra Kiliti Nikola tanítót, Szanádra Sztosjin Iván elemi iskolai igazgatót.

A becskerei helyi vezetőséget a következőképp alakították meg: Elnök Sztanojevity Milos, alelnök Sztankovity Misa, a kulturszakosztály elnöke dr. Mátity Misa, tornavezetők Pavlovity Saca és Talian Bojana. Választmányi tagok: Sztaity Milán, Petrovity Milován, Cvejanov Milán, Zseberán Sztovozár, dr. Popovity Bogdán, Mihajlovity Láza kapitány, Téssity Milivoj kapitány, Szretkyo Bilus és Cvetkov Milorád. A felügyelő-bizottság tagjai: Csur-

A külkerületbeli gyilkosságot az áldozat férjének a késével követték el.

A gyilkos a múlt vasárnap is támadást kísérelt meg,

Pontos személyleírást adtak a gyilkosról az áldozat szomszédai.

Becskerek, febr. 10.

A pénteken délután elővetett rablógylkosság tettesének kiderítése szombaton és vasárnap is élénken foglalkoztatta a becskerei rendőrséget. Szombaton újabb helyszíni szemlét tartottak és ismételtén átkutatták a lakást és ezuttal

a konyhában lévő faladában egy hosszú pengéjű véres zsebkést és kőművesvaskampót találtak.

Mindkét tárgyon vérnyomokat állapítottak meg és a zsebkés pengéjéhez több női hajszál is tapadt, amelyek a megölt Balázs Istvánnétől származnak.

Az értékes lelet felfedezése újabb szenzációval szolgált, amennyiben

Balázs István, az áldozat férje, kijelentette, hogy a véres zsebkés az ő tulajdona,

míg a vaskampót a gyilkos hozhatta magával. A kést a konyhaasztal fiókjában szökték tartani, de nincs kizárva, hogy a gyilkosság időpontjában az asztalon feküdt.

csin Radován, dr. Iszakovity Vojislav és Cvetkov Sztovozár.

Délben a Szokol új bányási szövetségi vezetősége testületileg tisz-

A becskerei munkásság a nyolc órai munkaidő betartását, a munkafelügyelőség visszahelyezését és a kötelező biztosítás kiterjesztését kéri.

Nők és kiskorúak részére tiltsák be az éjszakai munkát.

Becskerek, febr. 10.

A becskerei általános munkásszövetség vasárnap délelőtt kilenc órára gyűlést hívott össze a Koronaszálló nagytermébe, amelyen a szociális törvényhozás reformjával foglalkoztak.

Mirkov Nikola nyitotta meg a gyűlést, majd Rákity Lázár tartott nagyobb beszédet, amelyben a munkásság mai helyzetét és a munkásszövetség kívánságait ismertette. A munkás nem kapja meg munkateljesítményének ellenértékét és míg a munkaadó üzemet minden elemi csapás ellen biztosítja, sokalja a hozzájárulást munkásának testi épségének biztosításához. Most, amikor a szociális törvények revíziója került szönyegre, a munkaadók egyenesen elképesztő követelésekkel léptek fel, egyebek között a tíz órai munkaidő bevezetését, a munkásbetegségélyző járulékokhoz való hozzájárulásuk jelentős csökkentését, a munkafelügyelői hivatalok ellenőrzési jogának megszüntetését és egyéb munkásjogok törlését kérték. A munkás-társadalom természetesen nem fogadhatja el a munkaadók kívánságait, kérelmeik ellen határozott állást foglal és nemcsak a jelenlegi jogok fentartását, hanem kiterjesztését tartja szükségesnek, mert az állam legerősebb pillére a munkásszövetség és a megelégedett munkásság

A becskerei ügyészség utasítására szombaton ejtették meg a boncolást, amelynek során megállapították, hogy a szerencsétlen Balázsné számos sérülést szenvedett. A nyakán ejtett halálos vágáson kívül, a mellével csaknem lefejezték,

számos szurás érte az áldozat kezét, mellét és a hátát,

ezek a sérülések azonban egymagukban nem voltak halálosak. Bizonyos, hogy az áldozat és gyilkosa között elkeseredett harc folyhatott és ezenközben szenvedte sérüléseit a meggyilkolt.

Szombaton újlag kihallgatták a számszedságban lakó tanukat, akik a ház iránt érdeklődő férfit szerdán és csütörtökön többször látták és pénteken is megfigyelték. A tanuk egybehangzó vallomása alapján összeállítható a gyilkos személyleírását. Eszerint

a tettes magástermetű 26—28 év körüli, feketearcu, fekete stuccolt bajszú férfi, aki fekete sportsapkát, szürke téllkabátot és fekete füzs cipőt viselt.

Vasárnap jelentkezett a rendőrsé-

gelő látogatást tett Antula J. Dragomir kerületi inspektornál és Dragutinovity Milivoj ezredes, helyőrségi parancsnoknál.

gen Turzsovich János géplakatos, műhelytulajdonos és előadta, hogy

február 2-ikán sógornőjét megtámadta egy fiatal férfi, akire nagyon ráillik a gyilkosról adott személyleírás.

Az idegen Schwirtlich Alajos ser-tézhizlaldájának udvari lakásában, ahol Turzsovich sógornője tartózkodott és előbb állást, majd pénzt és végül kenyeret kért. A fiatal leány kijelentette, hogy állást nem adhat és kenyeret szívesen adna, de még nincs kisütve. Időközben a férfi tekintete az asztalon fekvő pénzre esett, amely a munkások részére volt kikészítve,

odaugrott a halálrémült leányhoz és torkonragadta.

Szerencsére munkások jöttek, akiknek léptei zajára az idegen elmene-kült.

A tragikus végű Balázs Rózát vasárnap délután temették el nagy részvét mellett. Utolsó útjára a cukorgyári zenekar gyászinduló mellett óriási tömeg kísérte ki a katolikus temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték.

tiszteletben, hogy semmilyen tekintetben ne csökkentse a munkásság törvényben biztosított védelmét, ellenkezőleg, hogy a munkásság jogait szélesítse és növelje.

Kívánják a washingtoni egyezmény ratifikálását, amely a 8 órai munkaidő bevezetését biztosítja és a nehéz, vagy a munkás egészségi állapotára veszélyesüléssel járó üzemeknél meghonosítsák a hét órai munkanapot, továbbá, hogy a munkásság bizalmiférfiit alaposabb védelembe részesítsék és megkönnyítsék megválasztásukat.

A határozati javaslatban továbbá kéri a gyűlés, hogy a nők és gyermekek éjjeli foglalkoztatását megtiltsák, hogy a fennálló munkástörszédet, mint önálló önkormányzati intézményeket továbbra is fentartsák, hogy biztosítsák a munkáskamarák fennmaradását, hogy a munkásvédelmi törvényt állami közlekedési és bányászati üzemek alkalmazottaira is kiterjessék és végül, hogy megen-gedjék a munkásság szabad kulturális és gazdasági szervezkedését.

Szociális biztosítás terén kéri a határozati javaslat, hogy a jelenlegi betegség esetére való biztosításnál élvezett jogokat ne csökkentsék, hanem ellenkezőleg, bevezessék a kötelező biztosítást munkanélküliség, aggkor és halál esetére és elrendel-jék a kötelező biztosítást a földmívesosztály részére is. A munkásbiztosító intézmény maradjon meg központosítva, egységesen, önkormányzati alapon és a munkásság részvétele a vezetőségben biztosítsák legalább oly mértékben, amilyen mértékben ezt az eddigi törvény is elő-irta. Végül, hogy az állami közlekedési és bányavállalatok alkalmazottaira is kiterjessék a munkásbiztosító pénztárak hatáskörét.

A határozati javaslat elfogadása után Rojnik Fülöp németül ismertette a gyűlés célját. A látogatott munkásszövetség Rojnik beszédével rendben véget ért.

Kérik a szociálpolitikai minisztérium útján a kormányt, hogy a munkásszövetség jogait tartsa

Február 11. kedd. Rk. és Prot.: Dezső.
Gk.: Ignatije. Zsido: Shebat 10. Nap-
kele 7-16, napnyugta 17-15 óra, a nap
hossza 9-59. Az év végeig még 324 nap.

A MA NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Lénye-
gében mérsékelt hűvös idő, erős éjjeli
fagyokkal, reggeli ködképzéssel

Városi közgyűlés. Beeskerek város képviselőtestülete ma hétfőn délután három órakor a vármegye-háza nagytermében rendes közgyűlést tart.

A beeskereki postafőnök szolgálati jubileuma. A beeskereki főposta tisztviselői és alkalmazottai vasárnap meleg ünneplésben részesítették Grity Szevén postafőnököt abból az alkalomból, hogy Grity vasárnap töltötte be szolgálatát harmadik évizetését. A tisztviselők és alkalmazottak nevében Prohászka Aladár, a főposta legidősebb tisztviselője üdvözölte lendülettel, őszinte együttérzést tolmácsoló beszédében a postafőnököt, majd átadta a személyzet ajánlóját, egy diszes íróasztal-készletet. A postafőnök meghatottan válaszolt, megköszönte a tisztviselők és alkalmazottak jókívánságait és kérte őket, hogy mint eddig, a jövőben is dolgozzanak vele karöltve a köz érdekében. A vasárnapi nap folyamán számosan keresték fel jókívánságaikkal az ünneplő postafőnököt.

A Jótékony Nőegylet virág-estje. A beeskereki Jótékony Nőegylet csütörtökön este 9 órai kezdettel virágestélyt rendez a Tisztítóthoz (vált Kaszinó) kistermében, amely mint a Nőegylet minden eddigi rendezése, rendkívül sikeresnek ígérkezik.

A tartalékos tisztek és a „Stefánik” egyesület táncmulatságának sikere. Szombaton két táncmulatságot tartottak a farsangi vigaszokban ugyan-csak bőven résztvevő Beeskereken. A tartalékos tisztek egyesülete a Tisztítóthozban hirdetett bált, a „Stefánik” csehszlovák kör (beszedá) pedig a Centrálban rendezett álarcos táncmulatságot. Mindkét bál fényesen sikerült. A Tisztítóthozban szépségű közönség gyülekezett, amely mindvégig a legjobb hangulatban mulatott és táncolt a katonazenekar muzsikája mellett, a Centrálba pedig a „Stefánik” meghívója vonzott rengeteg jelmez és más mulatni vágyó közönséget. A „Stefánik” táncmulatságán szépségversenyt is rendeztek, amelynek első díját Tomanik Vali, második díját pedig Ágh Ilus nyerte meg. A legtöbb lapot Wolf Emmi adta el, aki szintén díjat kapott. A kitűnően sikerült mulatságon a zenét a cukorgyári zenekar szolgáltatta.

A német kulturszövetség műsor-estje. A beeskereki német kulturszövetség csütörtökön este sikerült előadást rendezett a Centrál-kávéházban. A műsort az egyetemi hallgatók fegyelmzett zenekarának nyitánya vezette be Lutsch Ferenc karnagy vezetésével. A fiatal, tehetséges beeskereki zeneszerző ezúttal új szerepben mutatkozott be és ebben a minőségében is nagy sikert aratott. Bukovác Mária egy boy-táncot, Anna Ilonka és Módosi Magda pedig tiroli táncot mutattak be zajos sikerrel. A két tánc annyira tetszett, hogy azt meg kellett ismételn. Scháger Paula citra számokkal szerepelt és közkívánatra újabb és újabb ráadásokkal kedveskedett. Bukovác Mária és Bukovác Anna pompás zongorajátéka után a zenekar indulója fejezte be a műsort. A táncok benámitását Mesznik táncnár végezte, aki a konferencier szerepét is sikeresen töltötte be.

A piaci mulatás vége. A bácsko-petrovószelói hetipiaca — mint sztáribecsei tudósítónk írja — két arcsi gátör átgyalogolt, hogy érdeklődjenek a jószágárak felől. A piacon ismerősökkel verődtek össze és pálinkázásba kezdtek. A barátkozás berugással végződött és így vig hangulatban értek a tiszai révhez, ahol Varga András csónakjába szállva, iparkodtak a Tisza bányái oldalára jutni. Amikor a folyó közepére értek, a csónak felborult és mind a hárman a Tisza hullámaiba merültek. A hideg fürdő kijáratolta az utasokat, akik szerencsésen kiestek a bányái partra, míg a csónak gazdája, Ladikába kapaszkodva, sodródott a bácskai oldalra.

Kiirtással fenyegette a családját. Sztáribecseiről jelentik: Hadnagyev Nikola gazdálkodó a piac alkalmával ivásnak adta magát és amikor hazatérve ezért felesége megdorgálta, dihhöngeni kezdett és késsel a kezében, egész családját kiirtással fenyegette. A kétségbeesett család kiáltásaira a szomszédok fékeztek meg az örvény emberét és átadták a segítségére odahívott rendőröknek, akik bekisérték Hadnagyevet, hogy kiáludja mámorát.

Leltározás miatt kiárusítunk nagyobb rész partiáru 50—60 százalékkal olcsóbban. Tekintse meg kirakatainkat és az üzletben kiállított árut! Zsvojin Terzin i Sinovi Velikibecskerek, Kralja Alekszandra ul.

Nyolc hónapi börtönre ítélték a Szilveszter éjszakai szurkálót.

Beeskerek, febr. 10.

Pejovity Velimir, a beeskereki törvényszék büntető egyesítője, szombaton délelőtt folytatta Todorov Szilveszter közműveségét büntetőjogi tárgyalását. Todorov ellen, mint ismeretes, az a vád, hogy Szilveszter éjszakaiján a „Három paraszt”-hoz címzett vendéglőben sörösvéggel leütötte Radu András cigányt, majd a sebesültet hazakísérő Radu Tóma cigányt később az uccán késsel leiszurta. Radu Tóma a karján szenvedett súlyosabb sérüléseket, de sebei begyógyultak és a sérülésnek utókövetkezményei nem voltak.

A szombati tárgyaláson Deveser-szki Szevén államügyész vád- és a dr. Sesetyerov Vládát helyettesítő Mijatov Mija védő beszéde után ítélethozatalra került a sor. Pejovity büntetőbíró

Todorovot súlyos testisértésben találták bűnösnek és a büntetett előéletére való tekintettel, nyolc hónapi börtönre ítélték.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbí-tásért, a védelem pedig felmentésért felelbevezett, mert szerinte a támadás önvédelemből történt. A bíróság az ítélet jogerőre való emelkedésig Todorovot szabadlábra helyezte.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen férjem, apánk, apósunk, vónk, Bárány Béla főgimnáziumi tanár elhunytá alkalmával részvénytáncmulatságokkal felkerestek, koszoru- és virágküldeményekkel, a temetésen való részvétellel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Külön fejezzük ki köszönetünket a főgimnázium igazgatójának, Milojkovity Dusan urnak és a tanári kar tagjainak, akik szeretettel holtunk emlékének maradandó módon örökítették meg és mindazoknak, akik a temetés alkalmával bucsubeszédet tartottak. A gyászoló család.

Műkedvelők színháza Sztáribecsejen. A sztáribecsei egyesületek között a román kat. Legényegylet műkedvelői a legszorgalmasabbak. A karácsonyi sikerült műkedvelői előadás után most ismét egy újabb előadásra készülnek. Jövő vasárnap színpadra hozták a „Gazdag leány” háromfelvonásos vígjátékot az egyesület színpadán. Az iparosság nagyban készül a sikeresnek ígérkező estre.

Vasárnapi sport. Vasárnap a nagy hideg dacára, négy barátságos mérkőzést játszottak le Beeskereken. A Borac-pályán: Vojvodina—Obility 1:0 (1:0), bíró Mojity Milorád, Radnicski—Zsak 2:1 (2:1), bíró Podgradski Joszif. Az Obility-pályán: Obility—Jedinstvo 6:2 (3:0), bíró Brkity, Obility tart.—Schwábische tart. 4:1 (2:0) eredménnyel mérkőzött gyér számu közönség jelenlétében.

Leánykereskedők a Tisza mentén. Bácskában a Tisza mentén a csendőrség kiterjedt leánykereskedés büntetőjogi tevékenységét folytatja, akik fiatal leányokat csábítanak el és adnak el nyilvános mulatók részére. A büntetőjogi tevékenység tagjai főként nők. A nyomozás szerint, Szentán van a társaság központja. Legutóbb Bács-

kogradistén tartóztattak le egy Kökény Ilona nevű asszonyt, aki részese a leánykereskedésnek és való-mása alapján az egész társaság csendőrkézre került. A leánykereskedőket átadták a noviszádi törvényszéknek.

Borzalmas családirtást követett el egy bányász. Sopronból jelentik: Borzalmas családirtás történt tegnap a Brenberg bányához tartozó Ilona tárnában. Kramp Antal 24 esztendő-s vajúr hosszabb ideje rossz viszony-ban állott a vele vadházasságban élő Divos Annával. Állandó volt közöttük a civódás, amit csak fokozott az a körülmény, hogy Kramp gyakran járt Bécsben, ahol más lányok udvarolt. Tegnap ismét heves szóváltás támadt közöttük, amelynek során Divos Anna öngyilkosságot követett el, hogy hazamegy szüleihez. Krampot ez annyira feldühösítette, hogy botot ragadott és félholtra verte az asszonyt. Kramp ezután berohant a szobába, kihozta az udvarra 14 hónapos Rozália nevű kisleányt és két lövéssel megölte, majd felfelöltte magát. A kisleány és Kramp azonnal kiszendvedtek, Divos Annát vérbe-fagyva, eszméletlen állapotban a bányászok találták meg az udvaron. Azonnal értesítették a soproni mentőket, akik az életveszélyesen sebesült asszonyt a kórházba szállították, ahol rövid időre magához tért, úgy hogy a rendőrség kihallgathatta. Életbenmaradásához kevés a remény.

Elveszett pénztárca. F. hó 8-ikán, szombaton este az Obilityeva ucca sarkától a Petrogradszka ucca 35. sz. alatti házig terjedő utvonalon elveszett egy pénztárca, amelyben 2 darab 100 dináros, 4 darab 10 dináros, különféle okmányok, fényképek és régi pénzek voltak. Tulajdonosa kéri a becsületes megtalálót, hogy a pénztárcaát adja le a Torontál kiadó-hivatalában, a pénzt jutalom fejében megtarthatja magának.

Primo de Riverával és pártjával végleg leszámolnak.

Madrid, febr. 10.

Primo de Rivera volt diktátor vasárnap délelőtt a legnagyobb csöndben elutazott a francia Rivierára, hogy ott hosszabb időt töltsön el pihenésben.

A volt diktátort, amint beavatott helyen tudják, egyenesen eltávolították ezáltal az utból, hogy pártjával otthon végleg leszámolhasson az új rezsim.

Minden éves előfizető ingyen kap egy tizenégykarátos eredeti amerikai aranytöltőtollat

Kérjen még ma ingyen mutatványsszámot a „RADIOWELT” kiadóhivatalától Wien, I. Pestalozziggasse 6. A legrészletesebb rádioprogrammok, érdekes olvasmányok, gazdag technikai rész, szerelési útmutatás, rövid hullámok, sok illusztráció, nyelvkurzusok, érdekes regények. 41

A háremek titkai.

Irta:

Abdul Kadir herceg, az utolsó török szultán fia.

(B. I. Nachtausgabe.) Ha egy regényíró, színműíró, vagy filmíró török témáról ír, úgy egész biztosan legalább egy jelenetet vagy fejezetet a török háremekben játszat. Minél kevesebbet tud az író a háremek valódi életéről, annál részletesebben tárgyalja. Így fejlődött ki az operette-háremek képe, amelyek semmi köze sincsen a valósághoz. A valóságban ugyanis a török háremek sohasem voltak a kék és fantasztikus orgiák tanyái.

Az én időmben minden hercegnek és minden jómódu töröknek megvolt a maga palotája, amelyhez hárem is tartozott. Nagyjában kétféle háremet lehet megkülönböztetni: háremet muzsikával és háremet muzsika nélkül. Apám, az utolsó török szultán például nagy zenekedvelő volt. Háremében egész nap muzsikáltak. Habár igen komoly ember volt, mégis órákig elüldögélt asszonyai között és hallgatta éneküket.

A háremek asszonyainak száma a tulajdonos igényei és anyagi eszközei szerint váltakozott. A szultánok háremeiben többszáz asszony élt. A többi előkelő törökök természetesen kevesebb asszonyt tartottak. Az uralkodóház mindegyik férfi-tagjának saját palotája volt. Ezek a paloták a szultán palotája körül épültek. Mindegyik hercegnek külön háreme volt külön asszonyokkal és külön eunuchokkal.

Az asszonyok túlnyomórészt a falvakból rekrutálódtak. Külön ügynökök, akik beutazták az egész birodalmat, javarészt még gyermekkorukban szállították a fővárosba a háremek asszonyait. Ezek az ügynökök jobbra a szegényebb családokat keresték fel. A sok gyermek közül kiválasztották a szebb leányokat, a legszebbeket megvásárolták és Konstantinápolyba küldötték. Ezeket a leánykákat ott képezték ki a háremélet számára. A szűkös viszonyok között élő szülők boldogok voltak, hogy leányuk jövője biztosítva van. A kapott vételár szintén jól jött nekik.

A leányok a fővárosban az úgynevezett hárem-előkészítő iskolába kerültek. Ott mindenképp a zenében és a táncban részesültek fokozott ki-

ORIENT BIOSKOP

Keddén, febr. 11-én 5, 7 és 9-kor: II. rész.
Grófi Monte Christo.

Jön! Jön! Jön!
KOZAK TARAS.
 A tökéletes házasság.

Hétfőn, február 10-én 5, 7 és 9 órákor
 Edgar Rice Burroughs **TARZAN.** 2 részben, mind-eredeti regénye után: I. rész: Tarzan a dzsungelben. II. rész: Tarzan visszatérése Angliába. — Tarzan: Frank Merrill. Mary: Natalia Kingston. Gus. poglavica: A. Ferguson
 A becskeréki „Tükör” riportárság szépségversenye és az Orient Bioskop által rendezett felvétel bemutatása.

BALKAN BIOSKOP

Hétfőn, február 10-én 5, 7 és 9 órákor
 Jön! Jön! Jön!
 Az első és legnagyobb beszélő-film, a világhódító
SINGING FOOL
(Az éneklő bolond).
 Jegyek keddtől kezdve kaphatók 8, 15 és 20 dináros árban.

Keddén, február 11-én 5, 7 és 9 órákor
Küzdelem és győzelem.
 Gyönyörű dráma az életből, 6 felvonásban.
 A főszerepekben:
 Erna Morena, Eliza La Porta és Imre Ráday.

képzésben. Emellett azonban — és ezt Európában nem igen tudják — megtanultak főzni, varrni, hímezni és szőnyegeket szőni. Sokan valóságos iparművésznők lettek.

Az előkészítő iskola elhagyásakor a leányok körülbelül 14 évesek voltak, tehát immár érettek a hárem-életre. Azonban ott sem volt szabad kenyérléte, mindegyik asszony köteles volt kiképzésének megfelelő munkát végezni. Az egyik táncolt, a másik muzsikált, a harmadik pedig iparművészettel foglalkozott. Habár ilyen-olyan dolgok kellett, bizonyos mértékig mégis szabadok voltak. A palotában és a hozzá tartozó kertben szabadon mozoghattak. Időről-időre az eunuchok kíséretében a városba is kimehettek, természetesen teljesen elfátyolozva.

Igy éltek körülbelül 25 éves korukig. Ekkor már nem mentek fiatal számba és másokkal pótolták őket. Azonban nem tették egyszerűen az uccára, ellenkezőleg, a háremur gondoskodott jövőjükről. Mindegyik asszony hozományt kapott és volt ura férjhezadta szegényebb sorban levő emberekhez. Hiszen Törökországban is rengeteg olyan férfi volt, aki egy-két asszonynál többet nem engedhetett meg magának.

A „leépített” hárem-hölgyek számára rendszerint magasrangú állami hivatalnokokat és tisztet kerestek ki és sohasem fordult elő, hogy ezek

a fizetésükből élő urak panaszkodtak volna, hogy nagy hozománnyal ilyen módon szép feleséget kaptak. Érthető tehát, hogy a parasztok törekedtek arra, hogy leányaikat bejuttassák a háremekbe.

Az összeomlás után Kemal pasa a háremeket feloszlatta, az asszonyok az uccára kerültek, nem volt idejük kenyérkereset után nézni, prostituálódtak és egyre mélyebbre süllyedtek. Csak kevés háremhölgynek sikerült férjhezmenni. Az emigrálni kényszerült előkelő törökök csak egy-két kedvenc feleségüket vitték magukkal.

Érdekes, hogy az utolsó háremtulajdonos a végleges feloszlás előtt egy francia volt. Ez a gazdag francia kereskedő évekig élt Törökországban és háremét „leszállított áron” vásárolta egy töröktől.

Mindent összevéve, ismétlem: az európaiak tévedésben vannak, ha azt hiszik, hogy a háremhölgyek műveletlen luxus-cikkek voltak. Az előkészítő iskola elhagyása után is tovább művelődtek, számosan több nyelven beszéltek, nagy műveltséggel rendelkeztek és főként a világirodalomban mutattak nagy jártasságot.

.....
 A kiadóhivatal telefonja — 21.
 A szerkesztőség telefonja 281.

A jelenkor legjobb
GRAMOFÓNJAI
 és a legújabb
slágerlemezek

a 221

KONTAKT
 műszaki vállalatnál Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra u. 10. Telefon 10.
Edison Bell Penkala Ltd.
 képvisellete.
His Master's Voice, Columbia
 gramofonok és lemezek.

Eladó tavaszi szállításra nagyobb mennyiségű fajtiszta, nemes
gyümölcsfa,
 díszfa, díszcserje és vadonc 175
báró Talián Tibor máriatelepi gyümölcsfaiskolájában **Nova Kanjiza** (Bánát). Arjegyzéket díjmentesen küld **Nagy Mihály Antal** faiskola kezelő.

A legfinomabb svájci zsebórák,
 karórák, fali- és ébresztőórák jótállás mellett. Arany és ezüst ékszerek, dísztárgyak. Nagy választék. Gyári árak.
 Zsebóra 49 dinártól. Ébresztőóra 48 dinártól.
 Javítások szakszerűen és olcsón. 47
Baaden Hugó órák és ékszerész **V. Bečkerek,** Aleksandrova (Fő) u.

Más vállalkozás miatt **eladó**
 egy 4 millió teljesítőképességű gépekkel ellátott 219
gőztéglagyár 1/4 része.
 Bővebb felvilágosítás a **Pányi és Társa** téglagyárban, Vel. Bečkerek.

Alkalmi vétel.
 A város központjától 7 percnyi távolságban fekvő, szőlővel beültetett **házhelyek 5 évi felületére,** 100 dinár havonta, kamat nélkül **eladók.** 220
 Közelebbit **Braća Pušnik,** rőfűskereskedés a nagyhid mellett.

Jó állapotban levő 205
traktor,
cséplőgarnitúra
 MÁV cséplővel, más vállalkozás miatt **eladó** buzában és pénzben
Marković Jovan, bordepo, Mol.

PLEITZ FER. PÁL

KÖNYVNYOMDA

VELIKIBECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomatványok a legmodernebb kivitelben - Lapkiadás - Nyomatványraktár - Vonalozó-intézet
 Tömöntöde - Könyvkötészet
 Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
 21

Alapított
 1846